

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTATL'OPINIÓ
DELS EXPERTS

Josep Maria Vázquez Zacarías

Doctor en administració i direcció d'empreses per la Universitat Ramon Llull. Màster en administració i direcció d'empreses per Esade, i llicenciat en economia per la Universitat de Barcelona. Consultor d'empreses i professor al IQS School of Management. Ha estat empresari. Ha exercit funcions directives en empreses catalanes i internacionals. Ha assessorat multinacionals, i empreses d'àmbit espanyol i local. Ha liderat projectes per a la CE i per a administracions públiques.

Un país emprenedor.
Microempreses i autònoms

A Catalunya hi ha oficialment 560.000 autònoms, sense comptar els que no cotitzen a la Seguretat Social. I el 95% de les empreses són microempreses (menys de 10 treballadors). La relació de les administracions de l'Estat, com l'Agència Tributària i la Seguretat Social amb autònoms i microempreses, s'orienta a la recaptació, i es basa en normes inspirades per la desconfiança. Són poc sensibles a les seves problemàtiques, i tendeixen a comportar-se com adversaris, no com aliats.

Autònoms i microempreses amb nivells de facturació molt modestos, han de suportar una càrrega administrativa semblant a la d'empreses més grans. Tot i algunes excepcions, molts estan obligats a desglossar l'IVA a les factures i a liquidar-lo cada trimestre, han de retenir IRPF a asalariats i proveïdors, ingressar cada mes les cotitzacions a la Seguretat Social... A la pràctica necessiten portar una comptabilitat, i molts per sortir-se'n, es veuen obligats a contractar els serveis d'un gestor administratiu.

Les quantitats que els autònoms cotitzen a la Seguretat Social es fixen a l'avançada, abans que es confirmen els seus ingressos. De tal manera que la quota a pagar, amb un mínim de 275 euros al mes, pot ser superior als seus ingressos totals. Una situació que, a part d'incentivar l'economia submergida (el nombre d'autoocupats il·legals podria ser gairebé tan alt com els que són legals), provoca que més del 85% dels autònoms que cotitzen s'acullin a la base mínima, fet que explica que les pensions dels autònoms siguin un 40% més baixes que la mitjana.



Un repartidor col·loca productes als prestatges d'un supermercat ■ ACN

L'única resposta de l'Estat espanyol per corregir aquesta aberració ha estat fins ara una campanya de màrqueting anomenada "tarifa plana per a autònoms", no

L'Estat, en cas de retards en els pagaments, tracta els treballadors autònoms amb hostilitat

més per a noves altes, que redueix la quota mensual durant uns mesos (actualment 50 euros els primers sis mesos, per augmentar progressivament durant els dotze mesos següents –els terminis

s'amplien a partir del gener–). La mesura no deixa de ser un pedaç i no resol la causa del problema.

És fàcil imaginar que si els ingressos els baixen i la quota dels autònoms es manté, n'hi haurà que passaran per dificultats de tresoreria. L'Estat, lluny d'ajudar-los, en cas de retards en el pagament, els tractarà amb hostilitat, com si haguessin comès un delicte. A partir del gener (quan s'espera que s'apliqui una rebuix de les sancions), per un retard de 24 hores, se'ls aplicarà "només" un recàrrec del 20% de l'import total a pagar. Com si els volgués acabar d'enfonsar. Aquest percentatge contrasta amb el 3,75% anual

d'interès de demora legal, aprovat per l'Estat en els pressupostos del 2017.

Una altra obligació, també insòlita dels autònoms i les microempreses, és avançar a l'Estat l'IVA que tenen pendent de cobrar. La Ley 14/2013, de 27 de septiembre, de apoyo a los emprendedores y su internacionalización permet aplicar el criteri de caixa des del 2014. Fer-ho resulta tan complicat que autònoms i empreses s'estimen més avançar els diners. Aquesta obsessió de l'Estat de fer complicades les coses senzilles, és conseqüència de la desconfiança? O és incompetència?

Amb la *Proposición de Ley de Reformas Urgentes del Trabajo Autónomo*, actualment tramitant-se al Senado, l'Estat ha desaprofitat una nova oportunitat d'aplicar les recomanacions de la Small Business Act per a Europa: Iniciativa a favor dels Petits Negocis, de 2008 i actualitzada el 2011. Aquesta iniciativa recull la voluntat política de la Comissió Europea, de reconèixer el paper central de les pimes en l'economia, i resoldre situacions com les que acabo de descriure abans. En lloc de fer-ho, la reforma en curs només aporta a la pràctica millores menors.

Fins avui la Small Business Act ha passat gairebé desapercibuda per part del govern espanyol i els partits majoritaris de l'Estat. Fins al punt que la proposició de llei, tot i un preàmbul prometedor, la ignora absolutament. Resulta insòlit que a hores d'ara no s'hi faci ni una sola referència.

Sigui per arrogància o per ignorància, aquesta *Proposición de Ley* demostra la poca consideració de les institucions espanyoles vers autònoms i microempreses, i contrasta amb la posició de països com França o el Regne Unit, que han creat nous règims fiscals per a autònoms i microempreses, que els ofereixen unes condicions que comparativament són envejables.

En tots dos països, les quotes de la Seguretat Social dels autònoms es calculen en funció dels ingressos. I només els autònoms i microempreses que superen determinats llindars de facturació, han de facturar i liquidar IVA. I fins a un llindar superior, sempre amb criteri de caixa, poden triar fer una única liquidació anual.

En el cas del Regne Unit existeix un règim d'IVA nomenat *flat-rate*, opcional, que permet que l'autònom facturi amb IVA, i en fer-ne la liquidació, se'n quedi un petit percentatge, un marge; hi faci una mica de negoci. Probablement l'aplicació d'un sistema semblant fomentaria la reducció de la facturació en negre.

Però ni tan sols s'han pres la molèstia de copiar!

Què preguntaries als experts?

Si tens alguna pregunta per plantejar als experts en economia, els la pots fer arribar a través de www.elpuntavui.cat. A l'edició digital d'El Punt Avui trobaràs un formulari per adreçar-los les preguntes, així com les respostes.

I DEMÀ

Josep Ginesta i Vicente

El futur de les pensions
a Catalunya